

ת"פ 11104/08/14 - מדינת ישראל נגד מימון מלכה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 11104-08-14 מדינת ישראל נ' מלכה

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רעות בן משה
נגד
הנאשם מימון מלכה
ע"י ב"כ עו"ד טלי גוטליב

גזר דין

השתלשלות ההליך:

1. ביום 04.12.16, במסגרת הסדר טיעון דיוני ללא הסכמות עונשיות, הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן והורשע מפי חברתי, כב' השופטת בן-ארי, בעבירה של חבלה כשהעברין מזוין, לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. לפי המוסכם, הופנה הנאשם לשירות המבחן והוגשו בעניינו ארבעה תסקירים, מהימים 15.06.17, 21.11.17, 10.05.18 ו-10.12.18: בתסקירו האחרון סקר השירות את התקדמותו של הנאשם בהליך הטיפול הממושך, הציע נקיטתו של אפיק טיפולי-שיקומי, והמליץ על ענישה שעיקרה צו של"צ בהיקף של 250 שעות או מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות, ולצד ענישה קונקרטית זו, גם העמדה במבחן ופיצוי.
3. בדיון ביום 16.07.18 שהתקיים בפני כב' הש' בן-ארי, לאחר קבלת תסקיר מעודד (10.05.18), עתרה הסניגורית המלומדת להפניית הנאשם לשירות המבחן לקבלת תסקיר משלים ולהפניית הנאשם לממונה על עבודות שירות. ב"כ המאשימה מסרה עמדתה כי "אין התנגדות לתסקיר משלים ולחוות דעת ממונה", וניתנה החלטה לדחיית הדיון ולקבלת תסקיר נוסף וחוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות. באותו מועד הועבר התיק ונקבע בפניי לשמיעת הטיעונים לעונש.
4. עתה לפניי, פרט לתסקירים, גם חוות דעת מיום 11.12.18 ולפיה כשיר הנאשם לריצוי מאסר בעבודות שירות; רישום פלילי של הנאשם [תע/1]; תעודה רפואית לגבי הנפגע א.ל. [תע/2]; לוחות תצלומים ובהם תיעוד הפגיעות בנפגע א.ל. ובנפגע ס.ס. [תע/3]; הצהרת הנפגע א.ל. מיום 06.02.19 [תע/4]; ועדותו של מר עומר הררי ביום 14.05.18 לזכות הנאשם [פרוטוקול, ע' 13-14].
5. ביום 18.02.19 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש:

התובעת המלומדת טענה למתחם עונשי הולם בין שנה לבין ארבע שנות מאסר בפועל ועתרה לעונש של 14 חודשי

מאסר בפועל כעונש עיקרי, ולצדו מאסר מותנה, קנס ופיצוי הנפגעים;

ההגנה טענה למתחם עונשי הולם בין שישה חודשי מאסר, שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר, ועתרה לעונש שעיקרו שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, ולצדו מאסר מותנה וצו מבחן;

6. לא ניתן להתעלם מהתמשכותו היתרה של הליך זה, שבו הוגש כתב האישום כבר באוגוסט 2014, סמוך לאחר מעשי העבירה, והנה אנו בפברואר 2019:

א. צבר נסיבות ייחודי, שאינו תלוי בנאשם דווקא, גרם לתופעה בלתי-רצויה זו;

ב. הנאשם, כפי שיפורט בהמשך, לא בזז את הזמן אלא השקיע אותו בהתגייסות לטיפול, שתוצאותיו החיוביות מתוארות בתסקירים;

מעשי הנאשם:

1. ביום 06.08.14, בעקבות ריב בין בנו של הנאשם לבין חבריו ובהם הנפגעים, שהיו אז נערים כבני ארבע-עשרה, הסתלק הבן מהמקום וחזר בלוויית אביו הנאשם.
2. הנאשם הכה באגרופו בנפגע א.ל., הפילו ארצה והחל בועט בו, עד שחבריו של הנפגע הצליחו להדוף את הנאשם והוא הסתלק מהמקום.
3. הנאשם חזר שוב למקום בלוויית אשתו וכשהוא נושא פטיש ומפתח צינורות, הכה בראשו של א.ל. באחד מכליו, וכך גרם לו לפצע חתך באורך של כשני ס"מ וסביבו המטומה.
4. הנאשם ברח מהמקום וחבורת הנערים דלקה אחריו ותקפה אותו, ובמהלך האירוע הניף הנאשם את אחד מכליו, פגע בנפגע ס.ס. וכך גרם לו לפצע פתוח סמוך לעצם הבריח [תצלומים, תע/3].
5. א.ל. אושפז להשגחה והפצע בראשו נתפר בסיכות [תצלומים, תע/3; סיכום אשפוז, תע/2].

נסיבות העבירה - קביעת מתחם העונש ההולם:

1. העבירה בה הורשע הנאשם מגנה על הערכים של שמירת הגוף והבריאות, יחד עם הגנתה על אוטונומיות האדם על גופו כחלק מזכותו החוקתית לכבוד-אדם. החשש המוגבר לפגיעה בערכים אלו בנוכחות כלי פוגעני הוביל את המחוקק לקבוע כפל-עונש לעבירה המבוצעת כשהעבריין נושא נשק חם או קר, ובכלל זה גם כלים שייעודם אחר אך ביד העבריין הפכו לכלי משחית.
2. מדיניות הענישה מחייבת עונשי מאסר כגמול הולם על מעשי אלימות חובלניים, וכתמרון התראה בפני האלימות המאיימת לקעקע את תחושת הביטחון הציבורי. הענישה הנוהגת עוקבת ככלל אחרי מדיניות זו בהטלת עונשי מאסר, בין אם לריצוי בעבודות שירות ובין אם לריצוי בכליאה:

א. כשמדובר בתקיפה תוך שימוש בחפץ קר, דוגמת מוט או קרש, וכשלא נגרם נזק חמור ומתמיד, הענישה הנוהגת משתרעת בעיקרה מחודשי מאסר ספורים לריצוי בעבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר בפועל: כך ראו ת"פ 335954-04-14 מ.י. נ' מאיר (2016) וע"פ 28087-07-16 מ.י. נ' מאיר (2016), מקרה בו נקבע מתחם שתחילתו בעבודות שירות בגין תקיפה בקרש שגרמה לשבר מסובך בידו של הנפגע; ת"פ 51666-10-14 מ.י. נ' אלי (2016): הכאה בחוזקה בקרש שגרמה לנפילה ולהמטומה, נקבע מתחם שבין 3 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר בפועל; ת"פ 62295-10-13 מ.י. נ' טליאז (2016): תקיפה נמשכת בקרש שגרמה לחבלות מרובות ללא שברים, נקבע מתחם שבין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל (העונש הופחת בערעור); ת"פ 10119-08-14 מ.י. נ' קניג (2015): תקיפת קטין מתוכננת עם אלה, שגרמה לחבלות קלות, נקבע מתחם שבין ארבעה חודשי עבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר; ת"פ 23211-01-13 מ.י. נ' אלמו (2014): תקיפה נמשכת בקרש שגרמה לחתכים ולחבלות ללא שברים, הוטל עונש מוסכם של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות; ע"פ 41309-08-11 מעודד נ' מ.י. (2011): תקיפה נמשכת לרבות באמצעות מקל, עקב סכסוך נהגים, שהותירה נזק מתמיד ללא שברים, בערעור הופחת עונשו של הנאשם מ-6 ל-4 חודשי מאסר בעבודות שירות;

ב. אלא, שגם בהתייחס רק לטיב התקיפה השנייה, של הכאה בראשו של אדם בכלי עבודה, ללא כל נסיבה מחמירה נוספת, נמצא כי מנעד הפסיקה שהובא לעיל אינו הולם כלל, והענישה המוכתבת והנוהגת חמורות באופן ניכר. כדוגמה אחת מני רבות, בה הובילה תקיפת אדם בראשו באמצעות כלי-עבודה לענישה מחמירה, ראו ע"פ 4061/12 בדארנה נגד מ.י. (2012), ובעקבותיו ע"פ 7475/14 מהדי נ' מ.י. (2014) וע"פ 759/16 ג'בארין נ' מ.י. (2016);

3. במקרה דנן מתקיימים מספר מדדי חומרה קשים:

א. הנאשם תקף ופצע שני נפגעים, נערים צעירים;

ב. תקיפתו של א.ל. נעשתה באופן מתוכנן, כשהנאשם הגיע למקום פעמיים, ודעתו לא התקררה גם לאחר התקיפה הפרועה באגרוף ובבעיטות, עד ששב עם כלי משחית שהביא עמו לצורך זה, ושב ותקף;

ג. תקיפת הנאשם את א.ל. באמצעות כלי כוונה לראשו של הנער, תקיפה אכזרית שתוצאותיה עלולות להיות הרוג אסון;

ד. ועוד הכה הנאשם ב.ס.ס. באמצעות כלי ופצע גם אותו;

4. הנזקים הפיזיים הקונקרטיים היו חמורים, אך למרבה המזל לא הותירו חבלות מתמידות. לא כך הנזקים הנפשיים שגרם הנאשם לנפגעים - קל לשער את הכאב, הפחד והעלבון שחשו הנפגעים, ואף את אובדנה של תחושת הביטחון, שוודאי שהתמידו גם לאחר שנרפאו חבלות הגוף. נאמנים עלי דברי הנפגע א.ל., שתיאר את עוצמת הטראומה שנגרמה לו והתבטאה גם בנשירת שיער, בנוסף למצוקה נפשית והתנתקות חברתית. הנפגע

נדרש לטיפול ותמיכה עד ששיקם את חייו והגשים חלומו להתגייס לשירות צבאי [הצהרת נפגע, תע/4].

5. כל אלה מחייבים קביעתו של מתחם עונשי מחמיר, בין עשרה לבין שלושים ושישה חודשי מאסר, כעונש עיקרי.

חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי הסתמכות ומטעמי שיקום:

עמדת המדינה והחלטת כב' הש' בן-ארי:

1. כמובא לעיל, בישיבת יום 16.07.18, הסכימה המדינה להפניית הנאשם לממונה על עבודות השירות, בדברים מפורשים וללא כל הסתייגות. באותו מעמד ולאחר שמיעת ב"כ הצדדים, הורתה כב' הש' בן-ארי על הפניית הנאשם לממונה.

2. כיום טוענת המאשימה שאין לראות בדברי באת-כוחה הסכמה להשתתף עונש של עבודות שירות, ומבקשת לגזור את עונשו של הנאשם למאסר ממושך בכליאה. וכך בדבריה: "אכן באת כוח המאשימה הגברת סטי אמרה שאין התנגדות לתסקיר משלים ולחוו"ד ממונה, [אך] אין כל עמדה של המאשימה לעניין עמדה עונשית ולהבטחת המאשימה לרף אותו היא תטען".

3. לא אוכל לקבל את בקשת התביעה להתנער ממשמעות הדברים, מטעמים אלו:

א. לא ניתן כל הסבר של-ממש, מדוע וכיצד ניתן להתעלם מעמדת מדינה, שהוצגה במפורש וללא הסתייגות בדיון, ולאחר קבלתו של תסקיר חיובי ביותר, שיש להניח כי עמד בבסיס העמדה;

ב. אף אם הייתי מניח כי מדובר בטעות של ב"כ המדינה באותו דיון, הרי לפני גם החלטתה של כב' הש' בן-ארי, ובוודאי שאין לשער כי החלטה זו ניתנה עקב טעות או בהיסח הדעת. החלטה זו אף לא סויגה באזהרת הנאשם מפני פיתוח ציפיות;

ג. במצב דברים זה, יש לתת לעמדת המדינה את המשקל הנכבד לו היא ראויה, ובוודאי להחלטה שבאה בעקבותיה, משהחליט בית המשפט לאמץ עמדה זו, ומשנוצר בלבו של הנאשם אינטרס הסתמכות ממשי ומבוסס;

4. לא אוכל להתעלם מעמדת המדינה, קל וחומר מהחלטת כב' הש' בן-ארי; ובהיותן נעוצות בנסיבות קונקרטיות של תהליך שיקום מרשים - אף לא אוכל לסטות מהדרך אותה התוו.

הצדקתה של החרגת העונש מהמתחם שנקבע, מטעמי שיקום:

5. הנאשם יליד 1970, כבן 49 כיום, מצוי כיום בקשר זוגי לאחר התפרקותן של שתי מערכות נישואין, ואב

לארבעה ילדים בוגרים. מוצא הנאשם במשפחה נורמטיבית חמה ומלוכדת, אך הנאשם הסתבך בנעוריו בביצוע עבירות ובשימוש בסמים. כך, עד טיפול גמילה מוצלח בשנת 2003, ששם סוף לצריכת הסמים (שהתחדשה בהמשך) ואף לביצוע עבירות. המשפחה שהקים הנאשם היא מרובת-בעיות, כמפורט בתסקירים, ובעבר לא השכילו הנאשם וזוגתו דאז להיעזר באמצעים הטיפולים והמכוונים שהוצעו להם על-ידי גורמי רווחה.

6. לאורך השנים עבד הנאשם לפרנסתו בשיפוצים, אך לאחרונה הוגבל הנאשם ביכולתו לבצע עבודה פיזית עקב בעיה רפואית בגבו. הנאשם עבר בהצלחה סדנת תעסוקה ונפתחו בפניו אפשרויות הנבחנות עתה.

7. הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו החמורים והכיר במשמעות של אובדן השליטה ושל הביטוי הלא-מרוסן של תוקפנותו.

8. שירות המבחן שילב את הנאשם בטיפול קבוצתי ייעודי לעברייני אלימות, ובתסקירים מתוארת התקדמותו של הנאשם בטיפול הממושך, משנת 2017 ועד עצם היום הזה:

א. הנאשם השקיע בטיפול הקבוצתי, בחן בכנות את עצמו ואת התנהגותו ורכש מיומנויות להתנהלות תקינה ולא-פוגענית במצבי תסכול ולחץ;

ב. הנאשם שולב בתכנית המיוחדת של "אוניברסיטה בעם", סיים קורס מבוא לפסיכולוגיה ולומד עתה בקורס מבוא לרפואה. הנאשם בולט לטובה בתכנית זו, ואפנה לעדותו של מר הררי, מרצה בתכנית, מיום 14.05.18, ולתעודות שהוצגו ביום 18.02.19;

ג. הנאשם השקיע כוחות ומאמצים לשפר ולקדם את יכולתו לעמוד במשימות חייו במישורים השונים, והביא עצמו לשינוי עמוק בתפיסותיו ובדרכי התנהגותו. הצלחתו של טיפול נמדדת בראש ובראשונה בשינוי התנהגותי, ויש לומר כי הצלחה זו הושגה - הנאשם לא חזר על מעשה אלימות, לא נכשל בשימוש בסמים, ונמנע מכל הסתבכות בפלילים. ויתרה מזו: הנאשם מתייחס ברצינות ובאחריות לאתגרים נפשיים, כלכליים, זוגיים ומשפחתיים העומדים בפניו, וחותר לפתרונם באופן תקין ולא תוקפני;

ד. בכל מסגרת טיפולית הפך הנאשם למודל לחיקוי והוא מעודד ותומך באחרים העוברים לצדו תהליכי שיקום וקידום;

ה. שירות המבחן סיכם בהמלצה עונשית שעיקרה טיפולי-שיקומי - מתן האפשרות לנאשם להמשיך בדרכו הטובה בסיוע השירות וסוכנויות טיפול אחרות;

9. שיקומו של הנאשם איננו מצוי בעתיד המעורפל, כתקווה מבוססת יותר או פחות; שיקומו של הנאשם הוא עובדה מוכחת, נתון מוחשי ומוצק בהווה. אין חלקו של הנאשם עם אלו שכל רצונם הוא לשוב לאורח חייהם הישן והמוכר, משהשקיע עצמו, כתפיים וראש, בטיפול שהוצע לו ושבסיוע הסתייע לשנות מהותית תפיסות והתנהגויות מכשילות. בנסיבות אלו מורה ההלכה הפסוקה כי יש לתת לשיקול השיקום קדימות ועדיפות על-פני ערך הגמול, לחרוג ממתחם העונש ההולם, ועד-כדי הימנעות מכליאת הנאשם (ע"פ 2125/18 דוד נ' מ.י. (2018), ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מ.י. (2018), ע"פ 779/15 פלוני נ' מ.י. (2015)).

אסכם לעניין החרגת עונשו של הנאשם:

10. קיצוניות חומרתם של מעשי הנאשם הובילה לקביעת מתחם עונשי מחמיר. לא ניתן להפחית במשמעות של תהליך השיקום המרשים שעבר הנאשם, אך אין לדעת אם תהליך זה לבדו - ללא עמדת המדינה וההחלטה מיום 16.07.18 - יכול היה למנוע את כליאתו של הנאשם מכל וכל. ניתן להעלות על הדעת גם חריגה ממתחם העונש על-דרך כליאת הנאשם לתקופה קצרה.

11. באו אפוא שני אפיקים אלו ובהתלכדותם יצרו זרם עז, ששוטף עמו כל ספק לעניין הצדקתה של ההימנעות מכליאת הנאשם.

רכיבי הענישה:

12. עונשו העיקרי של הנאשם יהא מאסר לריצוי בעבודות שירות, לתקופה המקסימאלית (עתה), לפי הצעתה המפוכחת של הסניגורית, ועל-אף המלצתו של שירות המבחן לקצר את תקופת הריצוי.

13. לתוספת הרתעה, יוטלו עונשי מאסר מותנה והתחייבות כספית.

14. לנוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, שמושפע ממצבו הבריאותי ויושפע מששת חודשי עבודות השירות, לא אחייבו בקנס. לא כך באשר לפיצוי, שכן לפי ההלכה הפסוקה, מצבו הכלכלי של הנאשם ויכולת התשלום שלו אינם משפיעים על קביעתו של פיצוי, כדין פיצוי אזרחי (והשוו ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מ.י. (2006) וע"פ 2661/12 פלוני נ' מ.י. (2012)). אדגיש, כי כדרכו של פיצוי הנקבע בהליך פלילי, ללא הוכחת הנזקים כדבעי, סכומי הפיצוי שייקבעו לא יגלמו את מיצוי הנזקים לאשורם.

15. הנאשם יעמוד, לבקשתו ובהסכמתו, תחת פיקוח שירות המבחן.

סוף-דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שישה חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות במועצה הדתית בתל-אביב - יפו או במקום-עבודה אחר שיקבע הממונה, החל ממועד אותו יקבע הממונה אך לא לפני 28.04.19. אני מתיר ביצוע בדיקות שתן לנאשם, ומתרה בו כי אי-ציות להוראות הממונה או הממונים במקום העבודות, גילוי שרידי סם בבדיקות, סירוב לבצע בדיקות או ניסיון להטותן, יוביל להפסקת העבודות ולהמשך ריצוי העונש בכליאה. תשומת לב הנאשם להוראות שבחוות דעתו של הממונה;

ב. חמישה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף, פרט לאיומים;

ג. התחייבות בסך 1,000 ₪ למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות מכל סוג. לא תיחתם ההתחייבות, ייאסר הנאשם למשך חודש ימים;

ד. פיצוי בסך 8,000 ₪ לנפגע א.ל. (ע"ת 5 בכתב האישום) ופיצוי בסך 1,000 ₪ לנפגע ס.ס. (ע"ת 1

בכתב האישום). סכומי הפיצוי יופקדו בקופת בית המשפט עד ליום 01.07.19 ויועברו לנפגעים. לא יופקד הסכום הכולל עד למועד הנ"ל, יישא הפרשי הצמדה וריבית מיום המעשה 06.08.14 ועד ליום התשלום המלא בפועל;

ה. צו מבחן למשך שנה מהיום, כשבצו נכלל תנאי מפורש של המשך השתתפות בקבוצה הטיפולית ובתכנית "אוניברסיטה בעם", כל עוד ימצא שירות המבחן צורך בכך. הנאשם מוזהר כי הימנעות משיתוף פעולה עם שירות המבחן, תוביל להשבת התיק לבית המשפט ולגזירת עונש חלופי נוסף;

הוראות נלוות:

- א. התביעה תחיש למזכירות טפסי פרטי מתלונן, שייסרקו לתיק כחסויים;
- ב. מועד תשלומי של סך הפיצויים נדחה, ודחייתו הנוספת או פריסתו לתשלומים יהיו במידת הצורך עניין לטיפול המרכז לגביית קנסות לפי סעיף 5ב. לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995.
- ג. פיקדון בתיק מ"י 1667-08-14 יושב לנאשם לאחר קבלת אישור על סיום ריצויו של המאסר;
- ד. מוצגים, ככל שהיו, יועברו להכרעה פרטנית של קצין משטרה;
- ה. עותקי גזר הדין יועברו לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות;

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ט אדר א' תשע"ט, 06 מרץ 2019, במעמד הצדדים.